

آسیب‌شناسی سیاست‌گذاری در برنامه‌درسی بر اساس مدل SWOT

مؤلف:
علی نیسی‌نیا

انتشارات آوای نور
تهران - ۱۳۹۶

شابک	:	978-600-309-310-2
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۸۲۸۷۳۳
عنوان و نام پدیدآور	:	آسیب‌شناسی سیاست‌گذاری در برنامه درسی براساس مدل SWOT/مولف علی نیسی‌نیا.
مشخصات نشر	:	تهران : آوای نور، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۲۴۸ص.
یادداشت	:	کتاب حاضر پژوهشی است درباره آسیب‌شناسی سیاست‌گذاری در برنامه درسی که جامعه آماری کلیه اساتید، خبرگان و دانشجویان دوره دکتری را شامل می‌شود.
موضوع	:	آموزش عالی -- ایران -- برنامه‌های درسی -- ارزشیابی -- نمونه‌پژوهی
موضوع	:	Education, Higher -- Curricula -- Iran-- Evaluation -- Case studies
موضوع	:	برنامه‌ریزی درسی -- ایران -- نمونه‌پژوهی
موضوع	:	Lesson planning -- Iran -- Case studies
موضوع	:	برنامه‌ریزی راهبردی
موضوع	:	Strategic planning
رده بندی دیویی	:	۱۹۹۰۹۵۵/۳۷۸
رده بندی کنگره	:	LB۲۳۶۲ ۱۳۹۶ ن۹ الف/
سرشناسه	:	نیسی‌نیا، علی، ۱۳۵۸ -
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،

پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶۶۹۶۷۳۵۵-۶. نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

آسیب‌شناسی سیاست‌گذاری در برنامه درسی براساس مدل SWOT

تألیف: علی نیسی‌نیا

انتشارات: آوای نور

چاپ: اول - ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۳۱۰-۲

قیمت ۲۱۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست

فصل اول: کلیات پژوهش

۲۳	مقدمه
۲۵	بیان مسئله
۲۸	اهمیت و ضرورت پژوهش
۳۰	اهداف پژوهش
۳۱	تعریف واژگان و اصطلاحات
۳۲	تعاریف عملیاتی
۳۲	سیاست‌گذاری:

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۳۵	مقدمه
۳۶	تعریف و مفهوم برنامه درسی
۳۸	تاریخچه برنامه درسی
۳۹	شکل‌گیری آثار معطوف به مقوله برنامه درسی و برنامه ریزی درسی
۴۱	دهه‌های آغازین آموزش برنامه‌ریزی درسی (۱۹۳۰ تا ۱۹۴۰)
۴۲	جهانی‌شدن رشته مطالعات برنامه درسی (۱۹۸۰ تا ۱۹۹۰)
۴۴	الگوی برنامه درسی آموزش عالی
۴۶	چارچوبی برای تحلیل سیاست‌گذاری آموزشی
۴۶	تعریف سیاست و سیاست‌گذاری
۴۸	اهداف و مفهوم سیاست‌گذاری
۵۱	فرآیند سیاست‌گذاری و نقش آن در دستیابی به هدف‌ها
۵۲	مراحل سیاست‌گذاری
۵۳	مرحله اجرای سیاست
۵۴	نیروهای درگیر در کار سیاست
۵۴	اصول سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش

۵۶	رویکردهای فرایند سیاست‌گذاری
۵۸	تاثیرات عناصر دخیل سیاستی به منظور انتخاب شرکت‌کنندگان در سیاست‌گذاری
۶۰	عواملی که بر سیاست‌گذاری تاثیر می‌گذارند
۶۱	ویژگی‌های کشورهای
۶۱	زمینه‌های سیاسی
۶۲	زمینه اقتصادی
۶۲	توان تامین مالی
۶۳	امکان‌پذیری
۶۳	شیوه‌های سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش
۶۴	شیوه نظام‌مند
۶۴	شیوه تدریجی
۶۵	شیوه موقتی
۶۵	شیوه وارداتی
۶۶	برنامه درسی در نظام آموزش عالی و ضرورت ارزیابی آن
۶۸	قلمرو برنامه درسی و سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش
۷۰	برنامه درسی و جهان‌بینی
۷۰	اصلاح ساختاری برنامه درسی
۷۲	وضعیت سیاست‌گذاری ملی و فعلی آموزش عالی ایران
	آسیب‌شناسی نظام سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در آموزش و پرورش و توجه‌های راهبردی
	۷۳
۷۳	آسیب‌شناسی
۷۶	توصیه‌های راهبردی
۷۷	آسیب‌شناسی آموزش عالی در ایران
۷۹	ارتباط سیاست‌گذاری با برنامه درسی
۸۴	فراموش‌شدگی سیاست‌گذاری حوزه آموزش و پرورش
۸۵	لزوم بازطراحی محتوای آموزشی
	الگوی پیشنهادی نظام‌مند و کل‌گرایانه برای سیاست‌گذاری در پاسخ به تغییرات جهانی
	۸۶

۸۷	مرحله شروع
۸۸	مرحله اول بررسی
۸۹	مرحله دوم بررسی‌ها
۹۰	مرحله سوم بررسی
۹۱	مرحله پایانی
۹۲	مرحله اجرایی
۹۴	مدل SWOT

بخش دوم

فصل سوم: روش‌شناسی پژوهش

۱۱۳	مقدمه
۱۱۳	نوع تحقیق
۱۱۴	جامعه و نمونه آماری
۱۱۴	جامعه آماری مربوط به تکنیک دلفی فازی
۱۱۴	شیوه نمونه‌گیری و اندازه نمونه جهت اجرای تکنیک دلفی فازی
۱۱۵	روش و ابزار گردآوری داده‌ها
۱۱۶	پایایی و روایی ابزار سنجش در مطالعه
۱۱۶	پایایی ابزار سنجش
۱۱۷	روایی ابزار سنجش
۱۱۷	روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۱۱۷	تکنیک تجزیه و تحلیل داده‌های مربوط به تکنیک دلفی
۱۱۸	تکنیک تجزیه و تحلیل داده‌های مطالعه

فصل چهارم: تحلیل داده‌ها

۱۲۱	مقدمه
۱۲۱	توصیف آماری داده‌های جمعیت‌شناختی
۱۲۱	جنسیت
۱۲۲	سن
۱۲۶	نتایج یافته‌های پژوهش

۱۲۶	عوامل اثرگذار بر سیاست‌گذاری برنامه درسی
۱۲۹	مراحل تکنیک دلفی فازی جهت استخراج نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید
۱۳۱	مرحله اول نظرسنجی
۱۶۵	نظرسنجی مرحله دوم
۱۸۹	نظرسنجی مرحله سوم
۲۰۶	ماتریس SWOT
۲۱۰	تدوین استراتژی
۲۱۰	راهکارهایی جهت تحقق راهبردهای برخورد با آسیب‌های سیاست‌گذاری در برنامه درسی

فصل پنجم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۲۱۷	مقدمه
۲۱۸	خلاصه تحقیق
۲۱۸	تفسیر نتایج
۲۱۸	تفسیر نتایج حاصل از توصیف اطلاعات جمعیت‌شناختی نمونه پژوهش
۲۱۹	تفسیر نتایج سوال‌های پژوهش
۲۱۹	تفسیر سوال اول پژوهش
۲۱۹	تفسیر سوال دوم پژوهش
۲۲۳	تفسیر سوال سوم پژوهش
۲۲۴	تفسیر سوال چهارم پژوهش
۲۲۸	نتیجه‌گیری کلی
۲۳۱	پیشنهاد‌های برخاسته از نتایج پژوهش
۲۳۱	پیشنهاد‌هایی برای پژوهش‌های آینده
۲۳۲	محدودیت‌های پژوهش
۲۳۳	منابع و مأخذ
۲۴۲	منابع غیرفارسی

فهرست شکل‌ها

۵۱	شکل (۱-۲): دامنه سیاست
۶۹	شکل (۲-۲): عوامل تاثیرگذار بر برنامه درسی
۹۳	شکل (۳-۲): الگوی سیاست‌گذاری در پاسخ به تغییرات جهانی
۱۲۹	شکل (۴-۱): تعریف متغیرهای زبانی

فهرست جدول‌ها

۴۴	جدول (۱-۲): عناصر برنامه درسی از دیدگاه اکر
۱۱۶	جدول ۱-۳ مقادیر آلفای کرونباخ
۱۲۲	جدول ۱-۴ توزیع فراوانی جنسیت پاسخ‌دهندگان
۱۲۳	جدول ۲-۴ توزیع فراوانی گروه‌های سنی آزمودنی‌ها
۱۲۴	جدول ۴۳ توزیع فراوانی آزمودنی‌ها برحسب میزان تحصیلات
۱۲۵	جدول ۴۴ توزیع فراوانی آزمودنی‌ها برحسب سابقه فعالیت
۱۲۶	جدول ۵-۴ عوامل اثرگذار بر سیاست‌گذاری برنامه درسی
۱۳۰	جدول ۶-۴ اعداد فازی مثلثی متغیرهای کلامی
۱۳۱	جدول ۷-۴ نتایج شمارش پاسخ‌های مرحله اول نظرسنجی
۱۴۵	جدول ۸-۴ میانگین دیدگاه‌های خبرگان حاصل از نظرسنجی اول
۱۶۶	جدول ۹-۴ نتایج شمارش پاسخ‌های مرحله دوم نظرسنجی
۱۷۶	جدول ۱۰-۴ میانگین دیدگاه‌های خبرگان حاصل از نظرسنجی دوم
۱۸۸	جدول ۱۱-۴ نتایج شمارش پاسخ‌های مرحله سوم نظرسنجی
۱۹۶	جدول ۱۲-۴ میانگین دیدگاه‌های خبرگان حاصل از نظرسنجی سوم
۲۰۵	جدول ۱۳-۴ میزان اختلاف دیدگاه خبرگان در نظرسنجی مرحله دوم و سوم
۲۰۵	جدول ۱۴-۴ دسته‌بندی نهایی نقاط قوت، ضعف، تهدید، فرصت
۲۰۷	جدول ۱۵-۴ ماتریس SWOT جهت استخراج استراتژی
۲۱۱	جدول ۱۶-۴ راهکارهای تحقق استراتژی‌ها

فهرست نمودارها

- ۱۲۲ نمودار ۱-۴ توزیع فراوانی آزمودنی‌ها بر حسب جنسیت
- ۱۲۳ نمودار ۲-۴ توزیع فراوانی آزمودنی‌ها بر حسب سن
- ۱۲۴ نمودار ۳-۴ توزیع فراوانی پاسخ‌دهندگان بر حسب میزان تحصیلات
- ۱۲۵ نمودار ۴-۴ توزیع فراوانی پاسخ‌دهندگان بر حسب سابقه فعالیت

چکیده

هدف اصلی این پژوهش، «آسیب‌شناسی سیاست‌گذاری برنامه درسی» براساس مدل SWOT می‌باشد. روش تحقیق در این پژوهش کیفی (تکنیک دلفی فازی) می‌باشد و جامعه آماری پژوهش شامل کلیه اساتید، خبرگان و دانشجویان دوره دکتری در حوزه برنامه ریزی درسی در دانشگاه‌های تهران می‌باشند. که از میان آن‌ها ۳۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب گردید. برای سنجش متغیرهای تحقیق نیز از پرسشنامه چهار بخشی (نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید) استفاده شده است. ضریب الفای کرونباخ $0/88$ نشان داد که سوالات پرسشنامه از پایایی بالا برخوردار است همچنین روایی سوالات نیز توسط خبرگان حوزه برنامه درسی مورد تایید قرار گرفت. تکنیک دلفی فازی در سه مرحله (راند اول، دوم، سوم) انجام گرفت. نظرسنجی از خبرگان حوزه برنامه درسی منجر به شناسایی ۱۳ نقطه قوت، ۱۱ نقطه ضعف، ۱۱ فرصت و ۱۵ مورد تهدید موجود در سیاست‌گذاری برنامه درسی گردید، که در نهایت به تدوین هشت استراتژی و ارائه راهکارهای جهت تحقق استراتژی‌ها انجامید.

کلمات کلیدی: آسیب‌شناسی، سیاست‌گذاری برنامه درسی، تکنیک دلفی فازی،

مدل SWOT.